

med rådgivende og opsøgende virksomhed til ca. 1.000 brugere med sindslidelser. Udvalget har derudover forudsat, at der sker en fortsat øget vækst i væresteder af »den almindelige type« (cafeer, klubber, varmestuer m.v.) bl.a. i samarbejde med de private/frivillige organisationer.

Af storby-puljen er der i 1993 bevilget puljemidler til 20 boprojekter og 13 projekter vedrørende væresteder af »den udbyggede type« med opsøgende arbejde, aktivitetstilbud m.v. Tilskud fra puljen forudsætter en gradvis kommunal/amtskommunal medfinansiering og tilskudene aftrappes over en 3-årig periode.

Af puljen til frivilligt socialt arbejde til fordel for socialt truede mennesker (PUF) er der siden ordningens start i 1988 givet tilskud til væresteder af »den almindelige type« i privat regi over hele landet. Der er således for 1994 givet tilskud til ca. 80 forskellige aktiviteter af denne type med tilskud på ca. 5 mio. kr.

I visse tilfælde støttes dette arbejde af kommunerne, f.eks. ved, at der stilles lokaler til fri rådighed eller kommunale medarbejdere tilknyttes. I andre tilfælde foreligger der ingen aftaler om denne aktivitet, som i dag er af betydeligt omfang.

Det er alene væresteder m.v. af »den almindelige type« i frivilligt regi, som regeringen med forslaget søger at fremme udbygningen af. Det forudsætter i denne forbindelse, at de organisationer og grupperinger, kommunerne træffer aftale med om etablering og drift samt omfang af støtte, har vedtægtsforhold, der svarer til selvejende institutioner, og at virksomheden således foregår på »non-profit« basis.

Målgruppen for væresteder m.v. af den almindelige type svarer i vid udstrækning til målgruppen nævnt ovenfor i forbindelse med de foreslåede bofællesskaber m.v. med støtte. Dog vil grupper med en del flere ressourcer i egen bolig, fx. misbrugere i senere faser af behandlingsforløbet, også med fordel kunne benytte sig af sådanne værestedstilbud.

I tilslutning til et værested af »den almindelige type« kan det også i enkelte tilfælde være hensigtsmæssigt at knytte rådgivning og opsøgende virksomhed, men hvis en sådan virksomhed tager sigte på den type rådgivning, der sædvanligvis gives inden for rammerne af den kommunale eller amtskommunale forvaltning, forudsættes udgifterne hertil afholdt endeligt af (amts)kommunen.

Hjemlen for bofællesskaber og andre boformer med medhjælp samt væresteder m.v. foreslås indsat som en ny bestemmelse, § 68 b.

3. § 105-området

A. Finansieringen

Erfaringer fra forsøgs- og udviklingsprojekter viser, at det i almindelighed er lykkedes at få socialt udstødte og sårbare til at deltage i aktiviteter med ligestillede, men at det er meget vanskeligt at integrere udstødte med andre i lokalområdet. Erfaringerne viser også, at den overvejende del af projekterne er igangsat uden for det offentlige hjælpeapparat, d.v.s. af private hjælpeorganisationer, selvejende institutioner, foreninger og enkeltpersoner, og at det har vist sig vanskeligt at forankre projekterne, ligesom det har vist sig vanskeligt at motivere kommunerne til at gå ind i et samarbejde om de udstødte grupper.

Efter de gældende regler refunderer staten 75 pct. af amtskommunernes udgifter til § 105-institutioner, jfr. bistanndslovens § 135, stk. 1, mens der på det øvrige amtskommunale institutionsområde er delt amtskommunal/kommunal finansiering. Kommunerne deltager således ikke i finansieringen og i ansvaret for løsning af opgaverne omkring brugere af § 105-institutionerne. På en temadag den 26. maj 1993 om afklaring af mål og midler til den videre indsats på § 105-området gav de kommunale parter udtryk for, at en evt. deltagelse i finansieringen forudsætter, at kommunerne deltager i visitationen.

Det er regeringens opfattelse, at en høj statslig medfinansiering på § 105-området er nødvendig for at kunne leve op til det fælles ansvar for de socialt udstødte grupper. En sådan medfinansiering er med til at sikre, at der altid vil være det tilstrækkelige tilbud om midlertidigt boophold, omsorg og pleje til personer med særlige sociale vanskeligheder, der ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig. Regeringen finder endvidere, at en opretholdelse af selvmoderprincippet er vigtigt, og at der ikke skal være visitation på dette område.

Regeringen finder derfor indtil videre ikke anledning til at foreslå ændringer for så vidt angår den nuværende finansieringsordning på § 105-området.

For at sikre, at kommunerne inddrages i ansvar og finansiering af tilbud til hjemløse og socialt udstødte grupper og dermed motiveres til at forebygge udstødelse, foreslås en forbedring af grundlaget for samarbejdet med kommunerne bl.a. således, at kommunerne kommer ind i opfølgningen af hjælpen til beboere på § 105-institutioner. Ved en understregning af samarbejdet med kommunerne styrkes og systematiseres udslusningen fra § 105-institutionerne. Udslusningsarbejdet suppleres med efterforsorg fra institutionen.